

เรื่อง การศึกษาการหาตำแหน่งติดตั้งพัดลมติดเพดานแบบโคจร ในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

โดย 1. นายธนพัฒน์ ปันป่า

2. นายณัฐนันท์ อุปนันท์

3. นางสาวชันยธร พัตรากุล

โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนประกอบของโครงงานวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในงานเวทีวิชาการนวัตกรรมสะเต็มศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ ครั้งที่ 1 (ออนไลน์)

The 1st National Basic STEM Innovation E-Forum 2021

เรื่อง การศึกษาการหาตำแหน่งติดตั้งพัดลมติดเพดานแบบโคจร ในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

โดย 1. นายธนพัฒน์ ปันป่า

2. นายณัฐนันท์ อุปนันท์

3. นางสาวธันยธร พัตรากุล

อาจารย์ที่ปรึกษา นางนั้นทนัช นั้นทพงษ์ ที่ปรึกษาพิเศษ นางสาวรุ่งทิวา บุญมาโตน ชื่อโครงงาน การศึกษาการหาตำแหน่งติดตั้งพัดลมติดเพดานแบบ โคจร

ในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ชื่อนักเรียน 1. นายธนพัฒน์ ปันป่า

2. นายณัฐนันท์ อุปนันท์

3. นางสาวธันยธร พัตรากุล

ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1. นางนั้นทนัช นั้นทพงษ์

2. นางสาวรุ่งทิวา บุญมาโตน

โรงเรียน ยุพราชวิทยาลัย

ที่อยู่ 238 ถนนพระปกเกล้า ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 053-418673-5 โทรสาร 053-418673-5 ต่อ 111

ระยะเวลาทำโครงงาน ตั้งแต่ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 – วันที่ 30 มิถุนายน 2564

บทคัดย่อ

โครงงานนี้เกิดการสังเกตตัวผู้จัดทำและเพื่อนรอบข้างระหว่างเรียนอยู่ในห้อง พบว่ามีนักเรียนบางกลุ่ม ในห้องเรียนร้อนจนมีเหงื่อออกตามร่างกาย แต่ในทางกลับกันก็พบว่ามีนักเรียนบางกลุ่มเย็นจนต้องสวมเสื้อกัน หนาว และเมื่อสังเกตตำแหน่งที่ติดตั้งพัดลมพบว่าตำแหน่งพัดลมที่ติดตั้งอยู่นั้นให้ลมไม่ทั่วถึงทุกที่นั่ง

ผู้จัดทำจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหาตำแหน่งติดตั้งพัดลมติดเพดานแบบโคจรในห้องเรียนที่มี ประสิทธิภาพสูงสุดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาตำแหน่งติดตั้งพัดลมภายในห้องเรียน ที่ทำให้ใช้พัดลมอย่างมี ประสิทธิภาพสูงสุดและเพื่อหาตำแหน่งที่นั่งภายในห้องเรียนที่ทำให้ใช้พัดลมอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

โดยผู้จัดทำได้ทำการเก็บข้อมูลของลักษณะของห้องเรียนที่ใช้เรียน ระยะห่างที่นั่ง กำแพงกับตำแหน่ง ติดตั้งพัดลม เพื่อนำมาสร้างแบบจำลองห้องเรียน และลักษณะการเคลื่อนที่ของลมที่ออกจากพัดลม เพื่อมานำ สร้างสมการ และกราฟลักษณะการเคลื่อนที่ของลม ซึ่งได้แบ่งการจำลองออกเป็น 3 แบบ คือ การจำลองการจัด วางตำแหน่งพัดลมใหม่ภายในห้องเรียน การจำลองเพิ่มตำแหน่งพัดลมภายในห้องเรียน และการจำลองจัด ตำแหน่งที่นั่งใหม่ภายในห้องเรียน และหาเปอร์เซ็นต์ของที่นั่งที่อยู่ในพื้นที่ที่โดนลมและจุดอับ จากนั้นนำข้อมูล ดังกล่าวมาเปรียบเทียบความแตกต่างกับแบบห้องเรียนแบบเดิม จากการจำลองห้องเรียนทั้ง 3 แบบ สามารถลด จุดอับลมภายในห้องเรียนได้ถึง 11.51% 9.30% และ 0% ตามลำดับ และที่นั่งที่โดนลมเพิ่มขึ้น 22.22% 31.11% และ 31.11% ตามลำดับ จะพบว่าการตำแหน่งหรือการเพิ่มจำนวนพัดลมนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยากมาก เนื่องจาก เรื่องงบและระยะเวลาที่ใช้ ดังนั้นการย้ายตำแหน่งที่นั่งภายในห้องเรียน โดยคงตำแหน่งที่ติดตั้งเดิมของพัดลม เอาไว้เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่สามารถทำให้พัดลมมีประสิทธิภาพสูงสุด และไม่จำเป็นต้องสูญเสียงบประมาณ จำนวนมาก

กิตติกรรมประกาศ

โครงงานนี้สามารถสำเร็จกุล่วงตามเป้าหมายเพราะ ใค้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำที่เป็นประ โยชน์ อย่างยิ่งจากผู้มีพระคุณหลายท่าน จึงขอขอบคุณทุก ๆ ท่าน ดังนี้

กราบขอบพระคุณ **นางนันทนัช นันทพงษ์** คุณกรูที่ปรึกษาโครงงาน และ **คุณกรูรุ่งทิวา บุญมาโตน** คุณกรูที่ปรึกษาพิเศษ ผู้ที่ให้คำแนะนำและได้เมตตาให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งในระหว่างการทำโครงงานนี้ ตรวจทานรูปเล่มรายงานจน โครงงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ผู้เป็นที่รัก ผู้ให้กำลังใจ คำปรึกษา และให้โอกาสในการศึกษา อันมีค่ายิ่ง

สุดท้ายนี้ขอบใจสมาชิกในกลุ่มและเพื่อนๆ ที่ค่อยช่วยเหลือให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	บ
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	1
สารบัญรูปภาพ	1
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 การวางตำแหน่งของพัคลมที่เหมาะสมกับห้องเรียน	4
2.2 ตำแหน่งที่เหมาะกับการวางตำแหน่งภายในห้องเรียน	4
2.3 กราฟและสมการพาราโบลอยค์	5
2.4 กำหนดมาตรฐานห้องเรียนของโรงเรียน	5
บทที่ 3 วิธีการคำเนินงาน	6
3.1 โปรแกรมพิเศษ	6
3.2 ขั้นตอนการศึกษา	6
บทที่ 4 ผลการคำเนินงาน	9
4.1 การวางตำแหน่งพัคลม	9
4.2 การวางตำแหน่งที่นั่ง	10
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการศึกษา	11
5.1 สรุปผลการศึกษา	11
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	11
5.2 ข้อเสนอแนะ	11
ภาคผนวก	

บรรณานุกรม

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.1 จุคอับลม และตำแหน่งที่นั่งที่โคนลมที่ได้จากรูปที่ 4.1	ç
ตารางที่ 4.2 จุดอับลม และตำแหน่งที่นั่งที่โดนลมที่ได้จากรูปที่ 4.2	10

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 2.1 กราฟการหาสมการพาราโบลอยค์	5
ภาพที่ 3.1 กราฟแสดงอุณหภูมิแต่ละช่วงของลมจากพัคลม	6
ภาพที่ 3.2 vector fields ของถมจากพัดลมภาพที่	6
ภาพที่ 3.3 ผังห้องเรียนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน	7
ภาพที่ 3.4 การนำกราฟมาใส่ในแบบจำลอง	7
ภาพที่ 4.1 แบบจำลองตำแหน่งพัคลมแบบต่าง ๆ ในห้องเรียน	9
ภาพที่ 4.2 แบบจำลองการวางตำแหน่งพัดลมในห้องเรียน	10

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงงาน

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2550) พบว่า ร้อยละ 96.28 ของครัวเรือนไทยทั้งหมด พัดลม ถือว่าเป็นสิ่งที่ติดตั้งไว้ใช้ในครัวเรือนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อน ของประเทศไทย ยิ่งส่งผลให้ ความต้องการของพัดลมมากขึ้นไปอีก ปัจจุบันนี้มีพัดลมเพดาน , พัดลมโคจร , พัดลมติดผนัง โดยที่พัดลมที่ นำมาใช้ภายในบริษัท หรือโรงเรียนรัฐ จะเป็นแบบติดตั้งตามเพดาน หรือติดตั้งตามผนัง จากสังเกตภายใน ห้องเรียนในโรงเรียนรัฐแห่งหนึ่ง จะพบปัญหาเกี่ยวกับการวางตำแหน่งพัดลม ที่ทำให้แต่ละบุคคลในห้องได้รับ ความเย็นจากลมน้อยกว่า หรือไม่ได้รับเลย ส่งผลให้นักเรียนบางคนภายในห้อง ขาดสมาธิในการเรียน Philip Diehl (1889) เป็นคนคิดค้นพัดลมแบบเพดานขึ้น โดยเขาติดตั้งพัดลมบนเครื่องจักรเย็บผ้า แล้วนำเป็นติดตั้งบน เพดาน

Mara Bermudez (2010) แนะนำให้ใช้พัดถมติดตั้งเพคาน 2 ชนิด โดยชนิดแรกจะทำให้อุณหภูมิเย็นขึ้น 8 องสา และยังประหยัดค่าปรับอากาศ 40% ในฤดูร้อนนอกจากไทย และชนิดที่ 2 ยังสามารถกระจายความอุ่นใน ฤดูหนาว ในเวลาต่อมาบริษัท lasko (2018) กล่าวว่าการวางตำแหน่งพัดถมที่มีประสิทธิ์ภาพมากที่สุดควรจะใกล้ หน้าต่างและห้องจะต้องเป็นระบบเปิด เพราะถมร้อนอาจจะมากระทบกับนักเรียน

กุลนาถ โกสิน และคณะ (2563) ได้จัดทำโครงงานในหัวข้อ Orbit fans proper intastallation points for a classroom ได้กล่าวถึงการวางตำแหน่งพัดลม สำหรับห้องเรียน ภายใต้มาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคม ทำ ให้ตำแหน่งการนั่งของนักเรียนเปลี่ยนไป โดยที่ที่นั่งแต่ละที่มีระยะห่างกัน 1 – 2 เมตร ซึ่งส่งผลให้จำนวนพัดลม และตำแหน่งของพัดลมไม่เพียงพอ และด้วยเหตุนี้จึงได้มีการเพิ่มจำนวนพัดลมให้มากขึ้นแต่ก็ยังไม่สามารถ แก้ปัญหาดังกล่าวได้

คณะผู้จัดทำได้ศึกษาลักษณะการเคลื่อนที่ลมของพัดลม ด้วยการนำแผ่นกระคาษบาง ขนาด 2×60 เซนติเมตร ไปติดบริเวณตะแกรงพัดลม แล้วเปิดพัดลมเพื่อดูลักษณะการเคลื่อนที่ของลมจากทิศทางการปลิว ของกระคาษ ทำให้สังเกตเห็นว่าลักษณะของลมที่ออกจากพัดลมนั้น มีลักษณะเป็นพาราโบลอยด์

จากปัญหาผู้จัดทำจึงจะศึกษาเกี่ยวกับการกระจายตัวของลมที่ถูกปล่อยออกมาในลักษณะของกราฟพารา โบลอยค์ เพื่อให้นักเรียนและบุคลากรที่ใช้ห้องเรียน ได้รับลมอย่างทั่วถึงและเกิดจุดอับลมของลมภายใน ห้องเรียนน้อยที่สุดหรือไม่เกิดเลย ด้วยวิธีการจัดตำแหน่งของพัดลมภายในห้องเรียนใหม่ และการสับเปลี่ยนที่ นั่งภายในห้องใหม่กับตำแหน่งพัดลมแต่ละแบบ ในทั้งระบบปิดและระบบเปิด โดยยึดลักษณะการนั่งแบบ ทั่วไปไม่มีการเว้นระยะห่างทางสังคม

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงงาน

- 1) เพื่อหาตำแหน่งติดตั้งพัดลมภายในห้องเรียน ที่ทำให้ใช้พัดลมอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- 2) เพื่อหาตำแหน่งที่นั่งภายในห้องเรียนที่ทำให้ใช้พัดลมอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 สมมติฐานของโครงงาน

เนื่องจากผู้ทำโครงงานประสบปัญหา ในขณะที่เรียนอยู่ พบว่ามีนักเรียนบางส่วนไม่ได้รับถมจากพัดถมอย่าง ทั่วถึงขณะนั่งเรียนในห้อง จึงทำให้ผู้ทำโครงงาน ทำการจำลองพื้นที่ลมที่ออกจากตัวพัดถมมาหนึ่งตัว และก็ ตำแหน่งในการวางพัดถม และตำแหน่งที่นั่ง ให้อยู่ในพื้นที่ของถมที่เกิดจากพัดถม จากการจำลองดังกล่าว เมื่อ ทราบพื้นที่ของพัดถม จะได้จุดที่เหมาะสมในการวางพัดถมและเกิดจุดอับถมของถมน้อยที่สุด และได้ผังที่นั่งใน ห้องเรียนที่เหมาะสมกับตำแหน่งพัดถม

1.4 ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1

- 1.4.1 ตัวแปรต้น
  - ตำแหน่งติดตั้งพัดลม
- 1.4.2 ตัวแปรตาม
  - จุดอับถม
- 1.4.3 ตัวแปรควบคุม
  - -ลักษณะห้องเรียน
  - -ตำแหน่งที่นั่งของนักเรียนในห้องเรียน

ตอนที่ 2

- 1.4.1 ตัวแปรต้น
  - -ตำแหน่งที่นั่งของนักเรียนในห้องเรียน
- 1.4.2 ตัวแปรตาม
  - -ที่นั่งที่โดนลม
- 1.4.3 ตัวแปรควบคุม
  - -ลักษณะห้องเรียน
  - -ตำแหน่งที่ติดตั้งของพัดถม

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

- 1) โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อาคาร 7 ชั้น 3 ห้องที่ 1 (731)
- 2) พัดลมรุ่นยี่ห้อ MITSUBISHI ELECTRIC ขนาดใบพัด 16 นิ้ว

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1) พัดลมติดเพดานแบบโคจร หมายถึง พัดลมโครจรที่ติดตั้งบริเวณเพดานหรือฝ้าในห้องเรียน
- 2) พาราโบลอยด์ หมายถึง พื้นผิวที่ตัดแกนทั้ง 3 ที่จุดกำเนิด และภาคตัดผิวที่ระนาบ xz และ yz เป็น พาราโบลา ซึ่งในโครงงานนี้จะแทนเป็นลักษณะการเคลื่อนที่ของพัดลมทั่วไป
- 3) พิกัดตำแหน่งพัดลม คือ ตำแหน่งที่เหมาะสมในการวางพัดลมเพื่อให้เกิดจุดอับลมพัดลมน้อยที่สุด
- 4) จุดอับลม หมายถึง บริเวณที่ลมพัดต่ำกว่าเก้าอี้ที่ใช้ในห้องเรียน และบริเวณที่ไม่โดนลม
- 5) พื้นที่ที่โดนลม คือ บริเวณที่ลมนั้นมีความสูงกว่าเก้าอี้ที่ใช้ในห้องเรียน

1.7 นิยามเชิงปฏิบัติการ

- 1) การหาพิกัดตำแหน่งพัดลม หมายถึง การจำลองการย้ายตำแหน่งพัดลมไปในจุดที่เหมาะสมของห้องที่ทำ ให้ไม่เกิดจุดอับลม หรือเกิดจุดอับลมน้อยที่สุด
- 2) การสร้างผังที่นั่ง หมายถึง การจำลองรูปแบบที่นั่งทั้งหมคที่เป็นไปได้ในห้องเรียนเพื่อให้ทุกคนโดน ลมอย่างทั่วถึง
- 3) การจัดตำแหน่งพัดลมที่มีประสิทธิภาพสูงสุดหมายถึง การจัดวางหรือเพิ่มตำแหน่งของพัดลมให้เกิดจุด อับลมน้อยที่สุดและทำให้ตำแหน่งที่นั่งอยู่ในพื้นที่ที่โดนลมทั้งหมด

1.8 คำสำคัญ (Keyword)

- 1) พาราโบลอยค์
- 2) พื้นที่พาราโบลอยค์
- 3) ตำแหน่งที่นั่ง
- 4) ตำแหน่งพัดถม

1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ตำแหน่งพัดลมภายในห้อง ให้ใช้แล้วเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- 2) ได้ผังที่นั่งเรียนแบบใหม่ที่ไม่ว่าจะนั่งจุดใดก็โดนลมจากพัดลมทั้งหมด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การวางตำแหน่งของพัดลมที่เหมาะสมกับห้องเรียน

ชาญชัย (2559) ได้กล่าวแนะนำให้ว่าในการติดตั้งพัดลม ควรติดตั้งพัดลมเพดานให้สูงจากระดับพื้น ประมาณ 2.50 เมตร นับจากพัดลมเพดาน และจากบัดลมควรห่างจากผนังอย่างน้อย 50-60 เซนติเมตร สำหรับ ความสูงของฝ้าเพดาน 2.50-2.70 เมตร นอกจากนี้จะต้องไม่ติดตั้งพัดลมในที่อุณหภูมิสูงจัด หรือใกล้เตาไฟ ในที่ มีความชื้นสูง หรือเปียกน้ำ และไม่ควรติดตั้งพัดลมในสถานที่ที่มีใอระเหยของสารไฮโดรคาร์บอน

Charles Walker (2021) ได้ดูปัจจัยที่มีผลต่อการตำแหน่งของพัคลม โดยปัจจัยในที่นี้นั้น ได้มีการอธิบาย เอาไว้ถึงกฎการระบายอากาศ คือ การที่มีแคคส่องเข้าซึ่งจะมีรังสีของควงอาทิตย์เข้ามาด้วยจึงทำให้มาในห้องทำ ให้ห้องมีอุณหภูมิสูงขึ้น หรือ การที่อากาศแห้งในฤดูร้อน และปัจจัยการไหลของอากาศที่พัคลมจะดูดเข้ามา

กุลนาล โกสิน และคณะ (2563) ได้ศึกษาการหาตำแหน่งพัดลมโคจร หรือพัดลมส่ายรอบตัว โดยใช้ ทฤษฎีทางคณิตศาสตร์ พบว่าพัดลมโคจรที่มีมุมส่าย 7.5 องศา สามารถให้ลมได้ทั่วถึงทุก ๆ ที่นั่ง โดยลดจำนวน พัดลมให้ใช้ทั้งหมดแค่ 5 ตัว ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับพัดลมโคจรที่มีมุมส่ายอื่น ๆ

2.2 ตำแหน่งที่เหมาะกับการวางตำแหน่งภายในห้องเรียน

นายฐิติวัฒน์ ศรีวะบุตร (2553) ศึกษาการจัดห้องเรียนที่เหมาะสม ควรที่จะเป็นห้องที่มีขนาดใหญ่และ ปลอดโปร่งพอต่อจำนวนนักเรียน ถ้าเป็นห้องเล็กอาจจำเป็นต้องมีการจัดระเบียบให้โต๊ะที่แออัดกันซึ่งส่งผลต่อ ความรู้สึกของนักเรียนภายในห้องเรียน และการวางตำแหน่งต่างควรอยู่บริเวณรอบ ๆ ห้องเอา

John Loughlin (2017) เป็นอาจารย์ชาวเยอรมันที่ศึกษาการตำแหน่งของโต๊ะภายในห้องเรียนของครูและ นักเรียน โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้มากขึ้น พบว่าการว่างตำแหน่งของโต๊ะครู นั้นควรอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นนักเรียนได้ทั่ว โดยมีการสรุปไว้ว่าตำแหน่งที่เหมาะสมนั้นควรเป็นบริเวณหน้า ห้อง และโต๊ะของนักเรียนนั้นได้ทำการทดสอบการจัดโต๊ะโดยคำนึงถึงการให้นักเรียนได้งานทำงานการเป็น กลุ่มและให้ครูสามารถดูแลได้ครอบคลุม ผลการทดสอบทำให้ได้ออกมา 4 แบบหลัก ๆ ได้แก่

- 1. การจัดแบบเส้นตรง เป็นการจัดแบบโต๊ะเดียวประมาณ 5 ถึง 6 แถวทั้งแนวนอนและแนวเส้นตรงซึ่ง เว้นระยะห่างไว้พอดีกัน
- 2. การจัดแบบวงกลมขนาดใหญ่ เป็นการจัดโต๊ะต่อกันในลักษณะเป็นรูปวงกลม ขึ้นอยู่กลับขนาดของ ห้อง ซึ่งการจัดแบบนี้จะมีผลเสียในเรื่องการทำแบบทดสอบซึ่งเสี่ยงที่อาจจะมีการลอกกันได้
- 3. แบบเป็นคู่ เป็นการจัด โต๊ะเป็นคู่ ๆ ซึ่งจะคล้ายกับการจัด โต๊ะแบบเส้นตรง แต่จะ ได้การทำงานด้วยกัน มากกว่าการจัด โต๊ะแบบเส้นตรง

4. แบบกลุ่ม4คน เป็นการจัดโต๊ะแบบหันหน้าชนกัน โดยที่การจัดโต๊ะแบบนี้นั้นนักเรียนจะไม่ได้หันหน้า เข้าหากระดานแต่จะได้ผลดีที่สดในการทำงานเป็นกลุ่มกัน

2.3 กราฟและสมการพาราโบลอยด์

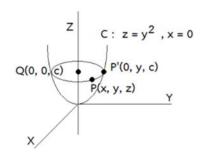
รองศาสตราจารย์ คำรง ทิพย์โยธา (2561) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากภาควิชาคณิตศาสตร์และ วิทยาการคอมพิวเตอร์คณะวิทยาศาสตร์ โคยบทนิยามของพื้นผิว ที่กล่าวว่า พื้นผิว คือ เซตของจุค (x,y,z) ซึ่ง สอคคล้องสมการ F(x,y,z)=0 เมื่อ F เป็นฟังก์ชันต่อเนื่อง

1.การสร้างกราฟพาราโบลอยด์ นั้นสามารถสร้างได้จากการสมการพาราโบลาบนแกนZ และหมุนกราฟ พาราโบลารอบแกนZ

2.การสร้างสมการของพื้นผิวที่ได้จากการหมุนกราฟพาราโบลารอบแกนZ

สร้างวงกลมที่มีจุดศูนย์กลางเป็น Q(0,0,c) และตัดกับระนาบ z=c เมื่อ c เป็นจำนวนจริงใดๆ และมี รัศมี $r=|y|=\sqrt{c}$ จากสมการวงกลมที่มีจุดศูนย์กลางเป็น Q(0,0,c)

จะได้ว่า $(x-0)^2+(y-0)^2=r^2$, $z=c=r^2$ เพราะฉะนั้นจะเขียนสมการใหม่ได้เป็น $\mathbf{x}^2+\mathbf{y}^2=\mathbf{z}$ เป็นสมการพื้นที่ผิวของพาราโบลอย

รูปที่ 2.1 กราฟการหาสมการพาราโบลอยด์

ที่มา http://pioneer.netserv.chula.ac.th/~tdumrong/2301207/cal3_61_1st_ch_01_1in1.pdf

2.4 กำหนดมาตรฐานห้องเรียนของโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ห้องเรียนปกติของโรงเรียนมัธยมศึกษา พื้นที่ภายในห้อง ด้องมีพื้นที่ไม่ต่ำ กว่า 48 ตารางเมตร และความกว้างของห้องต้องไม่น้อยกว่า 6 เมตร ในกรณีที่ห้องเรียนมีพื้นที่ 48 ตารางเมตร ให้ ความจุของนักเรียนในห้องไม่เกินห้องละ 45 คน แต่ถ้าหากกรณีที่ห้องเรียนมีพื้นที่เพิ่มเติมกว่านั้น ให้คำนวณ ความจุที่เพิ่มขึ้นได้โดยถือเกณฑ์ 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน และจำนวนของนักเรียนสูงสุดในแต่ละห้อง จะต้องมีไม่เกิน 55 คน แต่สำหรับมัธยมปลายจำนวนของนักเรียนสูงสุดในแต่ละห้องจะต้องมีไม่เกิด 60 คน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

3.1 โปรแกรมพิเศษ

- 1) google colab
- 2) Shapr 3D
- 3) Sketch Up

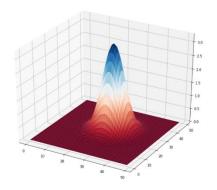
3.2 ขั้นตอนการศึกษา

ตอนที่ 1 การจำลองห้องเรียนและลักษณะการเคลื่อนที่ของลมจากพัดลม

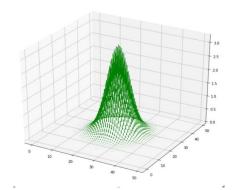
- 1.วัดขนาดห้องเรียนภายในห้อง เสาต่างๆภายใน โต๊ะ และระยะห่างของพัดลมกับพัดลม และผนัง
- 2. คูลักษณะการเคลื่อนที่ของพัดลมโดยการนำกระดาษไปติดกับพัดลมบริเวณตะแกรงของพัดลมและเปิด พัดลมเพื่อคูลักษณะการเคลื่อนที่ของกระดาษเมื่อพัดลมหันไปบริเวณต่าง
- 3.สมการของลักษณะการเคลื่อนที่ของลมจากการศึกษาการเคลื่อนที่ของลมแบบคร่าวๆ ใน google colab

$$z = \frac{x^2 + y^2}{2.73(x^2 + y^2)^2 - 1.5}$$

4.สร้างกราฟสามมิติลักษณะการเคลื่อนที่ของลมจากการศึกษาการเคลื่อนที่ของลมแบบคร่าวๆ ใน google colab

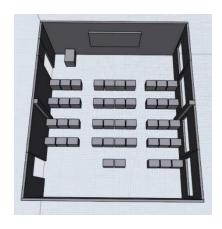

รูปที่ 3.1 กราฟแสดงอุณหภูมิแต่ละช่วงของลมจากพัดลม

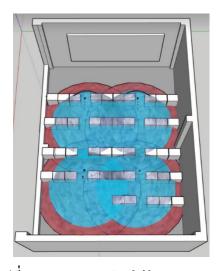
รูปที่ 3.2 vector fields ของลมจากพัดลม

5.จำลองห้องเรียนและ โต๊ะ จากข้อมูลที่ไปวัดมาด้วยโปรแกรม shapr 3D

รูปที่ 3.3 ผังห้องเรียนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

6.นำกราฟที่ได้จากสมการมาจำลองเข้าไปในแบบจำลองของห้องเรียน ดังรูปที่ 3.3 มาจำลองในโปรแกรม Sketch Up ซึ่งจะมีการแสดงให้บริเวณของพื้นที่ที่โดนลมและจุดอับลม

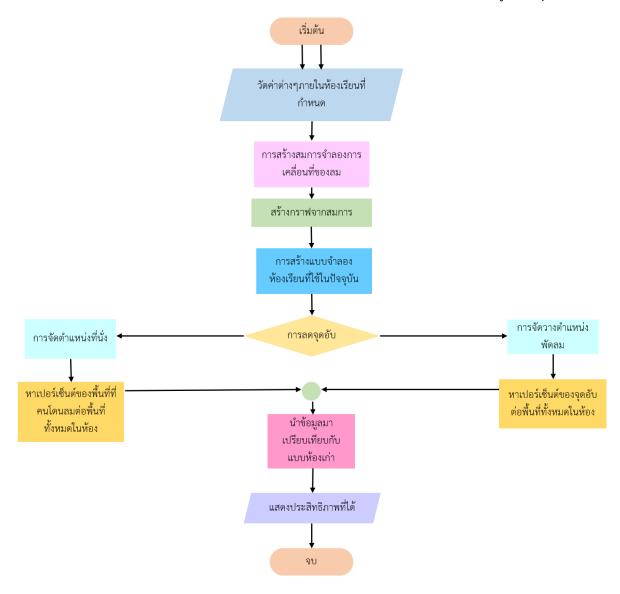

ตอนที่ 2 การออกแบบที่ตั้งพัดลม ภายในห้องให้มีจุดอับลมน้อยที่สุด

- 1. จากกราฟที่แก้ไขในขั้นตอนที่1 นำมาจำลองใส่โมเคลของห้องเรียน
  - 1.1 จำลองโดยลด/เพิ่ม จำนวนของพัดลม โดยที่มีการเปลี่ยนตำแหน่งพัดลม แต่ไม่ย้ายตำแหน่งที่นั่ง
  - 1.2 จำลองโดยการเคลื่อนย้ายตำแหน่งของที่ตั้งพัดลม
- 2. เปรียบเทียบความแตกต่างของตำแหน่งพัดลมใหม่กับตำแหน่งพัดลมที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 3 การจัดตำแหน่งของโต๊ะภายในห้องให้มีจุดอับลมน้อยที่สุด

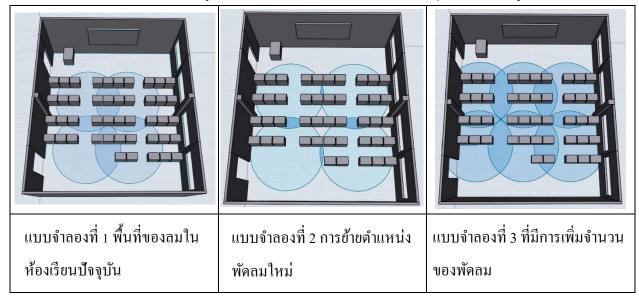
- 1.จำลองโต๊ะภายในห้องเรียนใหม่ โดยที่พัดลมภายในห้องไม่มีการเคลื่อนย้าย ทั้งหมด 1 โมเดลที่ทำให้ พัดลมนั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด
- 2. เปรียบเทียบความแตกต่างของตำแหน่งที่นั่งภายในห้องใหม่กับตำแหน่งที่นั่งใช้อยู่ในปัจจุบัน

บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน

ตอนที่ 1 การวางตำแหน่งพัดลม

จากการศึกษาพบว่าสามารถจำลองรูปภาพห้องเรียนและบริเวณที่โคนลมกับจุดอับลมได้ดังรูป

รูปที่ 4.1 แบบจำลองตำแหน่งพัดลมแบบต่าง ๆ ในห้องเรียน

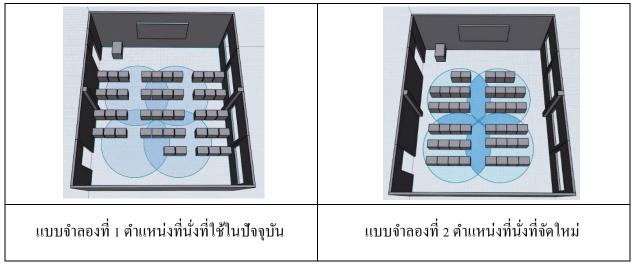
ตารางที่ 4.1 จุดอับลม และตำแหน่งที่นั่งที่โคนลมที่ได้จากรูปที่ 4.1

	จุดอับลม		ตำแหน่งที่นั่งที่โดนลม	
แบบจำลอง	พื้นที่(ตารางเมตร)	เปอร์เซ็นต์	จำนวน(ตัว)	เปอร์เซ็นต์
1	20.5839	31.99%	31	68.89%
2	13.1776	20.48%	41	91.11%
3	14.5994	22.69%	45	100%

จากตารางที่ 4.1 จะได้ว่าแบบจำลองที่ 2 และ 3 พบว่ามีเปอร์เซ็นต์ของจุดอับลงลดลงจากแบบจำลองที่ 1 ไป 11.51% และ 9.30% ตามลำดับ และมีตำแหน่งที่นั่งที่โดนลมภายในห้องเพิ่มขึ้น 22.22% และ 31.11%

ตอนที่ 2 การวางตำแหน่งที่นั่ง

จากการศึกษาพบว่าสามารถที่จะจำลองการจัดตั้งตำแหน่งที่นั่งที่เหมาะบริเวณที่โคนลมได้ ดังรูป

รูปที่ 4.2 แบบจำลองการวางตำแหน่งพัดลมในห้องเรียน

ตารางที่ 4.2 จุดอับลม และตำแหน่งที่นั่งที่โคนลมที่ได้จากรูปที่ 4.2

	จุคอับลม		ตำแหน่งที่โดนลม	
แบบจำลอง	พื้นที่	เปอร์เซ็นต์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
1	20.5839	31.99%	31	68.89%
2	20.5839	31.99%	45	100%

จากตารางที่ 4.2 จะ ได้ว่าแบบจำลองที่ 2 พบว่ามีเปอร์เซ็นต์ของจุดอับลงลดลงจากแบบจำลองที่ 1 ไป 0% เนื่องจากใช้ตำแหน่งติดตั้งพัดลมตำแหน่งเดิมจุดอับลมจึงไม่ลดลง แต่มีตำแหน่งที่นั่งที่โดนลมภายในห้อง เพิ่มขึ้น 31.11%

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากผลการดำเนินงานในตอนที่ 1 พบว่าการเพิ่มจำนวนพัดลมจาก 4 ตัวเป็น 6 ตัวสามารถทำให้พัดลมนั้น มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีประสิทธิภาพที่ดีกว่าการย้ายตำแหน่งพัดลม เนื่องจากการย้ายตำแหน่งพัดลมนั้นยังมี ตำแหน่งที่นั่งบางตำแหน่งที่ยังอยู่ในจุดอับลมและจุดอับใกล้เคียงกับการย้ายตำแหน่งพัดลม แต่การย้ายตำแหน่ง พัดลมนั้นก็มีประสิทธิภาพดีกว่าการใช้ตำแหน่งพัดลมในปัจจุบัน ดังนั้นการเพิ่มจำนวนพัดลมนั้นมี ประสิทธิภาพดีกว่าการย้ายตำแหน่งพัดลมและตำแหน่งพัดลมที่ใช้ในปัจจุบัน

จากผลการคำเนินงานในตอนที่ 2 พบว่าการจัดตำแหน่งที่นั่งใหม่ภายในห้องเรียนจะไม่มีการเปลี่ยนแปลง ของจุดอับ เนื่องจากไม่ได้มีการเปลี่ยนตำแหน่งติดตั้งพัดลม แต่สามารถทำให้พัดลมมีประสิทธิภาพสูงสุดได้ ดังนั้นการจัดตำแหน่งที่นั่งใหม่ทำให้พัดลมมีประสิทธิภาพได้ดีกว่าตำแหน่งที่นั่งที่ใช้ในปัจจุบัน และไม่ส่งผล ต่อการเรียน หรือเกิดความแออัดในห้องเรียนจนเกินไป

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากแบบจำลองที่ทำในผลการทดลองที่ 1 จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะย้ายตำแหน่งหรือการเพิ่มจำนวนพัดลมนั้น ก็จะยังเหลือจุดอับลมบริเวณหน้าห้องและหลังห้อง ซึ่งเป็นบริเวณที่ไม่ได้มีการใช้งานเนื่องจากเป็นบริเวณที่ใกล้ และห่างจากกระดานจนเกินไป ซึ่งมีผลต่อการเรียนด้านการมองเห็นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องติดพัดลมไว้บริเวณนั้น

จากการคำเนินงานในตอนที่ 1 และ 2 นั้นจะเห็นได้ว่าการคำเนินงานในตอนที่ 1 นั้นจะต้องมีการย้ายพัด ลมหรือเพิ่มจำนวนพัดลมเพื่อให้พัดลดนี้มีประสิทธิภาพสูงสุด แต่การที่จะย้ายพัดลมหรือเพิ่มจำนวนพัดลมนั้น เป็นเรื่องที่ทำได้ยากมาก เนื่องจากพัดลมนั้นถูกติดตั้งไว้อยู่ก่อนแล้ว ทำให้การย้ายหรือเพิ่มจำนวนนั้นต้องมีการ รื้อถอนพัดลมในตำแหน่งเก่า ซึ่งทำให้ต้องเสียงบจำนวนมาก ส่วนในการคำเนินงานในตอนที่ 2 นั้นจะมีการย้าย ตำแหน่งที่นั่งภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นเรื่องที่ง่ายกว่าการย้ายหรือเพิ่มจำนวนพัดลม ดังนั้นควรที่ จะย้ายตำแหน่งที่นั่งมากกว่าการย้ายตำแหน่งของพัดลม เพราะการย้ายตำแหน่งพัดลมนั้นต้องมีการใช้ งบประมาณและเวลาในการติดตั้ง ณ ตำแหน่งใหม่ แต่การย้ายโต๊ะนั้นเสียแค่เวลาจัดโต๊ะใหม่เพียงอย่างเดียว

5.3 ข้อเสนอแนะ

- 1. ควรที่จะนำไปทดลองใช้จริงในห้องเรียน เพื่อดูประสิทธิภาพจากการใช้จริง
- 2. ควรทำการเก็บข้อมูลขนาดของห้องที่ได้ปลี่ยนแปลงใหม่ในแต่ละปี

บรรณานุกรม

กุลนาถ โกสิน, นันทิภัคค์ กมลเจิดสวัสดิ์. (2020). Orbit fans proper intastallation points for a classroom.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นจาก

http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2549/00189704.PDF

รองศาสตราจารย์ ดำรง ทิพย์โยธา. (2561). พื้นผิวในปริภูมิสามมิติ. สืบค้นจาก

http://pioneer.netserv.chula.ac.th/~tdumrong/2301207/cal3_61_1st_ch_01_1in1.pdf
สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (วันที่ 9 กรกฎาคม 2550). **ตลาดพัดลม ปี 50 : สินค้าคลายร้อน..ทางเลือกในยุค**เศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้นได้จาก https://positioningmag.com/33915

Charles Walker. (2021). How Positions Fans to Cool a Room. สืบคุ้นจาก

https://coolingfanreview.com/how-to-position-fans-to-cool-a-

 $\underline{room/?fbclid=IwAR12RZBsBKakfBtdQ4B74hFdFg3OU\_1xPk9m3DGQtn6z36DlmchAobCkz3w}$

John Loughlin. (2017). เค้าโครงห้องเรียนและวิธีการจัดโต๊ะ. สืบค้นจาก

https://www.greelane.com/th/%e0%b8%97%e0%b8%a3%e0%b8%b1%e0%b8%9e%e0%b8%a2
%e0%b8%b2%e0%b8%81%e0%b8%a3/%e0%b8%aa%e0%b8%b3%e0%b8%ab%e0%b8%a3%
e0%b8%b1%e0%b8%9a%e0%b8%99%e0%b8%b1%e0%b8%81%e0%b8%81%e0%b8%b2%e
0%b8%a3%e0%b8%a8%e0%b8%b6%e0%b8%81%e0%b8%a9%e0%b8%b2/method-forclassroom-arrangement-7729/

Lasko. (2018). Where to Put Your Fans for Maximum Effectiveness. สิบค้นจาก

https://www.lasko.com/where-to-put-your-fans-for-maximum-effectiveness/?fbclid=IwAR29JgbA4-C8dMT-Hu2jAjt7HKXXKbCAA2azmItHN2aQAtK1_UQooG_mmBw Mara Bermudez. (2010). What Direction Should a Ceiling Fan Turn? Summer & Winter. สีบุคันจาก https://www.delmarfans.com/educate/basics/what-is-the-proper-ceiling-fan-

direction/?fbclid=IwAR3RsY0gzTcXiXl8rCna3Qh3B4ghOq7f5k0RcUkiQHSvnAOASYfCDGN1S08 Mr.Charnchai . (2016). ข้อควรระวังเพื่อความปลอดภัย ในการติดตั้งพัดลมเพคาน. สืบค้นจาก

http://www.lightingfan.com/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%95%E0%B8%B4
%E0%B8%94%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B9%89%E0%B8%87%E0%B8%9E%E0%B8%B1

Philip Diehl. (1889). Philip Diehl (inventor). สืบค้นจาก https://exhalefans.com/2020/05/25/sewing-machine/

%E0%B8%94%E0%B8%A5%E0%B8%A1.html